

Til adressaterne på vedhæftede høringsliste

Høring over udkast til bekendtgørelse om krav ved godkendelse af aktiviteter i det ydre rum m.v.

Udkast til bekendtgørelse om krav ved godkendelse af aktiviteter i det ydre rum m.v. sendes hermed i offentlig høring.

Den 24. februar 2016 fremsatte regeringen forslag til lov om aktiviteter i det ydre rum. Overordnet set er tanken med lovforslaget at få fastlagt passende rammer for, at danske aktiviteter i det ydre rum finder sted på et reguleret og sikkerhedsmæssigt betryggende grundlag i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Lovforslaget indeholder betingelser for godkendelse af rumaktiviteter, regler for registrering af rumgenstande, erstatning og forsikring, overførsel af rumgenstande og rumaktiviteter, tilsyn, straf m.v. Af lovforslaget fremgår de grundlæggende rammer for udøvelse af rumaktiviteter, mens de mere specifikke krav og procedurer til udfyldelse af rammerne foreslås fastsat ved bekendtgørelse.

Indholdet af udkastet til bekendtgørelse om krav ved godkendelse af aktiviteter i det ydre rum m.v. er nærmere beskrevet i vedlagte bilag 1. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft samtidig med loven, den 1. juli 2016.

Bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet bedes sendt til Styrelsen for Forskning og Innovation til mailadressen hoering@fi.dk senest **den 18. maj 2016 kl. 12.00**.

Med venlig hilsen

Anders Rømer Kania
Specialkonsulent

19. april 2016

Styrelsen for Forskning og
Innovation
Juridisk kontor

Bredgade 40
1260 København K
Tel. 3544 6200
Fax 3544 6201
Mail fi@fi.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Ref.-nr. 15/032479-04

Bilag 1: Nærmere om bekendtgørelsesudkastet

Som det fremgår af høringsbrevet af 19. april 2016 indeholder bekendtgørelsesudkastet de mere specifikke krav og procedurer til udfyldelse af lovforslagets rammer. I lyset af, at man endnu ikke har nærmere praktisk erfaring med eller sikker forventning om arten og omfanget af de rumaktiviteter, som måtte ønskes godkendt, har fokus været på at udfolde og konkretisere de generelle regler fra lovforslaget, men samtidig fastholde en vis fleksibilitet.

Det bemærkes, at uddannelses- og forskningsministerens beføjelser efter lovforslaget i forhold til at godkende og føre tilsyn med rumaktiviteter, registrere rumgenstande m.v., forventes delegeret til Styrelsen for Forskning og Innovation. Styrelsen for Forskning og Innovation vil dermed være den myndighed, der i praksis udfører myndighedsopgaverne. Bekendtgørelsesudkastet er udformet i overensstemmelse hermed.

Styrelsen for Forskning og
Innovation

Nedenfor er regler i bekendtgørelsesudkastet samt baggrunden herfor nærmere udfoldet.

Krav til godkendelse og tidsfrister (§§ 1-4)

Efter bekendtgørelsesudkastet skal en operatør, der vil have godkendt en rumaktivitet, tidligst muligt og senest 12 måneder før forventet opsendelse af rumgenstanden orientere styrelsen.

Senest 10 måneder før forventet opsendelse af rumgenstanden skal der indsendes ansøgning, der opfylder en række obligatoriske krav til oplysninger og dokumentation som nærmere angivet i § 2.

Fristerne er fastsat med henblik på at give styrelsen mulighed for på en kvalificeret måde at behandle ansøgninger om komplicerede rumaktiviteter. For mere enkle rumaktiviteter gives der mulighed for at forkorte fristerne.

Ansøgningen skal efter § 2 indeholde:

- 1) En udførlig beskrivelse af den påtænkte rumaktivitet, herunder forventet tid og sted for opsendelse, en beskrivelse af formålet med rumaktiviteten og rumgenstandens funktion, herunder overordnede tekniske specifikationer af platform, dimensioner, vægt og nyttelast, rumgenstandens funktionelle driftsperiode, forventede grundlæggende banedata m.v.
- 2) Risikovurdering af rumaktiviteten, herunder risikoen for at rumgenstanden forvolder skader.
- 3) Dokumentation for ejerforholdene for rumgenstanden.
- 4) Dokumentation for operatørens faglige, herunder tekniske, kvalifikationer til at udføre den påtænkte rumaktivitet.
- 5) Dokumentation for operatørens finansielle formåen.
- 6) Dokumentation fra frekvensmyndigheden for at operatøren overholder regler om frekvensanvendelse og banepositioner.
- 7) En erklæring om at reglerne om eksportkontrol er overholdt.

Efter modtagelse af ansøgningen fastsætter styrelsen i dialog med operatøren eventuelle supplerende krav efter § 5 (sikkerhedsmæssige krav), § 6 (håndtering af rumaffald), § 7 (miljøkrav) og § 13 (forsikringskrav), jf. nedenfor. Disse krav forventes fastsat efter en konkret vurdering fra ansøgning til ansøgning og under inddragelse af relevant ekstern faglig bistand fra eksempelvis ESA.

Som det fremgår, lægges der op til, at der kan fastsættes individuelt afstemte krav for den enkelte ansøgning.

Det bemærkes i øvrigt, at ansøgningsprocessen også vil indebære overvejelser om en rumaktivitets mulige forhold til nationale sikkerhedsinteresser, Danmarks internationale forpligtelser eller udenrigspolitiske interesser, jf. lovforslagets § 6, stk. 1, nr. 6, som efter omstændighederne vil kunne indebære behov for nærmere dokumentation m.v.

Sikkerhedsmæssige krav (§ 5)

Styrelsen kan stille krav om, at rumaktiviteter opfylder relevante sikkerhedsmæssige standarder og retningslinjer, eksempelvis standarder fastlagt af European Cooperation for Space Standardization (ECSS) eller International Organization for Standardization (ISO), og at operatøren særligt redegør for kvalitetssikrings- og risikostyringssystem for rumaktiviteten. Ved vurderingen af sikkerheden ved selve opsendelsen lægges vægt på relevante vurderinger og beslutninger, som forudgående er foretaget af andre landes myndigheder, rumorganisationer el.lign.

Som eksempel på, hvilke standarder der vil kunne blive stillet krav om opfyldelse af, henviser bestemmelsen til standarder fastlagt af to bredt anerkendte organisationer. ESA anvender eksempelvis ECSS-standarden. Da arten eller omfanget af kommende rumaktiviteter ikke kendes, lægger bekendtgørelsen sig ikke på nuværende tidspunkt fast på en enkelt standard.

Det forventes, at de nævnte standarder vil blive anvendt i forskelligt omfang, alt efter hvilken type rumaktivitet og rumgenstand der er tale om. Der vil derved kunne stilles færre krav ved mindre rumgenstande og kortere udviklingsperioder, forudsat at dette er tilstrækkeligt begrundet teknisk og risikomæssigt. De nærmere krav forventes fastlagt under inddragelse af relevant ekstern faglig bistand.

Håndtering af rumaffald (§ 6)

I forhold til håndtering af rumaffald kan styrelsen stille krav om, at rumaktiviteter der indebærer, at rumgenstande går i kredsløb om jorden, skal opfylde relevante standarder og retningslinjer for håndtering af rumaffald, eksempelvis fra European Cooperation for Space Standardization (ECSS) eller International Organization for Standardization (ISO). Det vil som udgangspunkt indebære, at rumgenstanden inden for 25 år fra det tidspunkt, hvor rumgenstandens funktionelle driftsperiode er tilendebragt, på sikker vis enten forlader sin bane om jorden igen eller placeres i et kredsløb om jorden, hvor den vurderes ikke at udgøre fare for andre rumaktiviteter.

Der er i denne bestemmelse ligeledes som eksempel henvist til standarder fastlagt af de samme to bredt anerkendte organisationer. Også her forventes de nærmere krav at blive fastlagt under inddragelse af relevant ekstern faglig bistand.

Miljøkrav (§ 7)

Rumaktiviteter skal udføres under hensyntagen til det omgivende miljø. Styrelsen kan stille krav til 1) rumaktivitetens miljøpåvirkning på jorden og atmosfæren med vægt bl.a. på den anvendte teknologi, komponenter, fremstillingsmåder og produkter, 2) rumaktivitetens potentielle miljøpåvirkning af det ydre rum og 3) operatørens foranstaltninger for at minimere belastning af miljøet på jorden, i atmosfæren og i det ydre rum.

Med bestemmelsen kan der således efter en konkret vurdering fastsættes nærmere krav til rumaktivitetens miljøpåvirkning. Sådanne krav forventes ikke umiddelbart stillet fra start bl.a. i lyset af, at opsendelser omfattet af lovforslaget indtil videre ikke sker fra dansk territorium.

Register over rumgenstande (§§ 8-11 og § 20)

Bestemmelserne omhandler de oplysninger, som operatøren skal indberette til styrelsens register over rumgenstande, dvs. primært i forhold til satellitter i kredsløb om jorden i henhold til Danmarks forpligtelser efter FN's registreringskonvention. De opregnede oplysninger skal indberettes så præcist som muligt senest 3 måneder inden opsendelse af rumgenstanden, mens operatøren senest 1 måned efter opsendelse af rumgenstanden skal indberette endelige oplysninger samt en passende betegnelse for rumgenstanden eller dens registreringsnummer tildelt af COSPAR (Committee on Space Research). Endvidere skal det indberettes, hvis der sker ændringer i indberettede oplysninger, ligesom der efter anmodning fra styrelsen skal indsendes dokumentation for oplysningerne. Styrelsen vil ud fra de indkomne oplysninger registrere danske rumgenstande i FN's register over rumgenstande.

Styrelsen for Forskning og
Innovation

Der kan være tilfælde, hvor en satellits bane ikke er permanent, f.eks. i tilfælde, hvor satellitten er udstyret med fremdriftsmidler eller lignende. Derfor er der efter bekendtgørelsen mulighed for at indgå særlige aftaler med styrelsen om, hvilke ændringer der skal indberettes efterfølgende.

Erstatning og forsikring (§§ 12 og 13)

Efter lovforslaget er operatøren objektivt og i princippet ubegrænset ansvarlig for skade, som en rumgenstand forvolder på personer eller ejendom på jorden såvel som på luftfartøjer under flyvning. For øvrige skader forvoldt af en rumgenstand, særligt skader i det ydre rum, er operatøren ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Lovforslaget giver mulighed for, at erstatningspligten kan begrænses, og det foreslås, at operatørens maksimale erstatningspligt begrænses til 450 mio. kr., dog ikke for visse nærmere angivne tilfælde, jf. § 12, stk. 2.

Ved bekendtgørelsen stilles der ikke på forhånd krav om forsikringsdækning af et nærmere bestemt omfang. Men der er adgang for styrelsen til at stille krav om, at operatøren tegner forsikring, herunder om forsikringens omfang. Baseret på ansøgningen foretages denne vurdering primært ud fra risikoen for, at den ansøgte rumaktivitet forvolder skade, herunder risikoen for at 1) rumgenstanden forvolder skade på personer eller ejendom på jorden såvel som på luftfartøjer under flyvning, og 2) rumgenstanden forvolder skade på andre rumgenstande.

Som det fremgår, lægges der op til, at der kan fastsættes individuelt afstemte forsikringskrav baseret på en konkret vurdering fra ansøgning til ansøgning. I denne vurdering kan også indgå eventuelle oplysninger om, at rumaktiviteten ved opsen-

delsen er dækket af f.eks. opsendelsesfacilitetens ansvarsforsikring, eller at en anden myndighed eller virksomhed f.eks. har afgivet en kvalificeret indeståelse for de skader, som rumaktiviteten måtte forvolde.

Betaling af omkostninger (§§ 14-16)

Operatøren dækker styrelsens omkostninger, navnlig omkostninger til ekstern faglig bistand, i forbindelse med 1) ansøgningsbehandlingen, ændring og tilbagekaldelse af en godkendelse, 2) overførsel af rumgenstande eller rumaktiviteter til anden ejer eller operatør og 3) gennemførelse af tilsyn. Der gives overslag over forventede omkostninger, når ansøgning er modtaget, hvorefter der umiddelbart herefter udstedes a conto regning. Endelig regning (med efterregulering) udstedes, når ansøgningsbehandlingen er afsluttet.

I stedet for at opbygge en dyr, permanent teknisk organisation til at varetage godkendelse af og tilsyn med kommende rumaktiviteter lægges der op til konkret inddragelse af ekstern bistand. Ministeriet har bl.a. indgået en rammeaftale med den europæiske rumorganisation European Space Agency (ESA), som kan bistå med know how ad hoc i forhold til satellitaktiviteter. Det vil i første række være styrelsens udlæg til sådan ekstern bistand, som vil blive pålagt operatøren.

Styrelsen for Forskning og
Innovation

Det forventes, at omkostningerne til godkendelse vil blive lavere, hvis rumaktiviteten er velforberedt og veldokumenteret af operatøren. Den enkelte operatør vil dermed selv kunne bidrage til at bringe omkostningerne ned.

Digital kommunikation og sprogkrav (§§ 17-19)

Udveksling af oplysninger i medfør af lovforslaget og bekendtgørelsesudkastet skal efter anmodning fra styrelsen ske digitalt, ligesom der af sikkerhedsmæssige hensyn kan stilles krav om kryptering af særligt følsomt materiale.

Oplysninger skal endvidere foreligge på engelsk, hvis styrelsen anmoder om det. Styrelsen kan endelig kræve, at der ved ansøgning anvendes et særligt ansøgningskema eller digital blanket.

At der kan stilles krav om digital kommunikation og anvendelse af særligt ansøgningsskema eller digital blanket er begrundet i, at det vil kunne lette sagsbehandlingen. Muligheden for at fastsætte, at oplysningerne skal foreligge på engelsk, er begrundet med, at bl.a. registreringsoplysninger og dokumentationen skal kunne videresendes til eksempelvis FN eller udenlandske tekniske eksperter hos ESA. Det findes derfor hensigtsmæssigt, at der kan stilles krav om kommunikation på engelsk, sådan at oplysninger og dokumentation ikke efterfølgende skal oversættes.

Straf og ikrafttræden (§ 20 og 21)

Manglende eller for sen indsendelse af registreringsoplysninger kan straffes. Vedrørende straf henvises i øvrigt til lovforslagets § 21.

Bekendtgørelsen planlægges at træde i kraft den 1. juli 2016 samtidig med loven.